

SEROCKI MIEJSCOWNIK

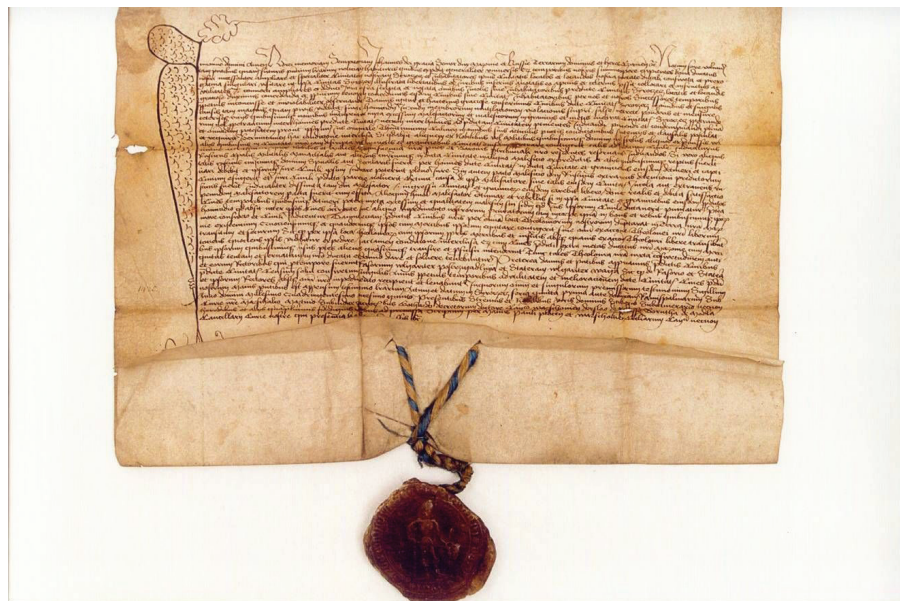
Stanisławowo
Ludwinowo Dębskie
Zalesie Borowe Marynino
Świecienica Izbiąca
SEROCK
Wola Kiełpińska
Kania Polska
Gąsiorowo
Kania Nowa
Nowa Wieś
Stasi Las
Zabłocie
Karolino
Wola Smolana
Jadwisin
Dębinki Guty
Borowa Góra
Bolesławowo
Jachranka
Cupel Szadki
Dosin Dębe
Skubianka
Wierzbiца
Lacha

KRAJOZNAWCZO – TURYSTYCZNY PRZEWODNIK PO GMINIE

Odcinek 52 - SEROCK

Obchody 1000-lecia państwa polskiego

Uchwałami: Rady Państwa z 22 lutego i Sejmu z 25 lutego 1958 r. postanowiono w latach 1960-1966 uroczystie obchodzić 1000-lecia państwa polskiego. Obchody miały „pomnożyć siły naszego narodu dla budowy socjalizmu i umocnić PRL”. Planowano budowę 1000 szkół, sadzenie miliona drzew, zakładanie parków, wydanie publikacji naukowych i popularyzatorskich. Ważnym elementem miało być połączenie tych obchodów z uroczystościami jubileuszowymi poszczególnych miast, „stanowiąc ważny czynnik pogłębiania patriotyzmu”. Nie przewidywano żadnych wspólnych uroczystości z Kościołem. Władze komunistycznej Polski w 1966 r. nie wyraziły zgody na przyjazd, na uroczystości w Gnieźnie i Poznaniu papieża Pawła VI, a I sekretarz PZPR Władysław Gomułka skrytykował prymasa Wyszyńskiego i kościelną koncepcję obchodów chrztu Polski. Władze „aresztowały” również kopię obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, która odwiedzała polskie parafie w ramach obchodu 1000-lecia chrztu Polski.

Dokument księcia Janusza z 1425 r. nadanie praw miejskich

W połowie 1958 r. do obchodów włączył się Serock, powołując komitet obchodów 900-lecia miasta Serocka. Później stał się on Komitetem 1000-lecia Serocka, co wynikało z faktu starszej metryki miasta, opartej na wynikach badań archeologicznych na grodzisku. Uchwałę Prezydium MRN z 19 lipca 1958 r. upoważniono radnych: Helenę Zakrzewską nauczycielkę szkoły podstawowej, Stanisława Sowę przewodniczącego Prezydium Miejskiej Rady Narodowej (dalej MRN) i Stanisława Jakubczaka kierownika szkoły, by zwrócili się do premiera i przewodniczących prezydów - Wojewódzkiej Rady Narodowej w Warszawie i Powiatowej Rady Narodowej w Nowym Dworze Maz. o objęcie honorowego patronatu nad uroczystościami. Delegacja Komitetu Obchodów 900-lecia istnienia miasta Serocka w dniu 12.08.1958 r. udała się do premiera Józefa Cyrankiewicza prosząc go przyjęcie honorowego patronatu

Na początku 1959 r. do komitetu honorowego zaproszono też profesora Aleksandra Gieysztorę, honorowego obywatela miasta Szymona Syrkusa i jego żonę Helenę, przew. WRN Antoniego Mierzwińskiego, przew. PPRN w Nowym Dworze Maz. Władysława Nawarę, a w rok póź-

Budynek prezydium Miejskiej Rady Narodowej

Kamień na 1000-lecie

Bloki Osiedla 1000-lecia

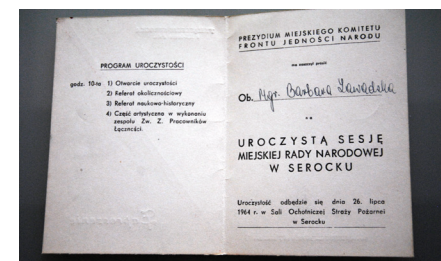
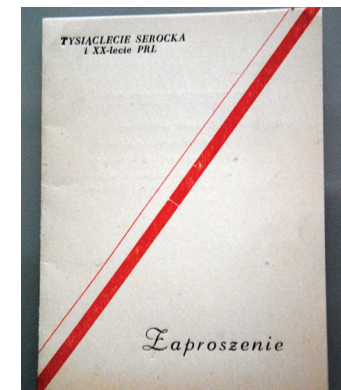
niej profesora Zdzisława Rajewskiego, dyrektora Muzeum Archeologicznego w Warszawie, Janusza Gronostajskiego przew. Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego, Janusza Łopuskiego, zastępcę przew. WRN.

W lutym 1960 r. poproszono o przyjęcie honorowego patronatu przez I sekretarza PZPR Władysława Gomułkę. Mówiąc obchodach 1000-lecia państwa polskiego i 900-lecia Serocka, dodano „bylibyśmy bardzo szczęśliwi gościć w naszym bardzo starożytnym miasteczku Dostojnego Gościa”.

W ramach obchodów przyjęto realizować projekt budowy Szkoły Mechanizacji Rolnictwa oraz przy szkole podstawowej, sali gimnastycznej. W piśmie do kuratora oświaty Ignacego Klimaszewskiego mówiono już bardziej konkretnie o zorganizowaniu szkoły 11 klasowej, rozbudowie SP (nadbudowa 3 sal lekcyjnych i budowa sali gimnastycznej).

Jednym z pierwszych działań było zainicjowanie prac archeologicznych na grodzisku i dużej części ich finansowanie przez MRN. Badania powierzchniowe przeprowadził prof. Zdzisław Rajewski, a dalej prowadziła je w latach 1963 - 1966 Barbara Zawadzka-Antosik. „Prostszym” elementem uczczenia miał być pamiątkowy gład znaleziony w kopalni żwiru w Dębinkach. W sprawie jego przewiezienia zwrócono się do saperów, ale 1.09.1959 jednostka wojskowa nr 2189 w Kazuniu zawiadomiła, że nie jest w stanie udzielić pomocy w przewiezieniu wielkiego gładu pod tablicę pamiątkową, ze względu na duże obciążenie pracą. Gład stanął ostatecznie przy szkole rok później, w pobliżu ogródka jordanowskiego.

W grudniu 1960 r. Helena Zakrzewska i Halina Jaworska, sekretarz MRN prosiły Gieysztorę o pomoc w ustaleniu herbu miasta i pytały się, czy Serock może obchodzić nie 900 lecie a 1000 lecie. W marcu 1961 r. Gieysztor, odpowiadając na pytanie dotyczące herbu, potwierdził wersję opu-

blikowaną przez prof. Mariana Gumowskiego w "W herbach miast polskich". Zwrócił też uwagę na etymologię nazwy miasta odsyłając do najnowszej publikacji Karola Zierhoffera. Przesłał także dwie fotografie dokumentu księcia Janusza I z 1425 r., potwierdzającego nadanie praw miejskich.

Prawo niemieckie chełmińskie, regulujące ustrój miasta, z władzą samorządową oraz związane z regularnym rozplanowaniem, Serock otrzymał przed 1417 r. - w przyszłym roku planujemy obchody rocznicy 600-lecia nadania tego aktu naszemu miastu.

Komitet obchodów i Miejska Rada Narodowa działając wspólnie przy organizacji imprez i zabezpieczaniu zabytków, 3.11.1961 sekretarz MRN Halina Jaworska zwróciła się do Prezydium PRN w Nowym Dworze Mazowieckim o umieszczenie 4 tablic ochronnych na zabytkowych walach napoleońskich.

Komisja Kultury i Oświaty w 1962 r. zgłosiła wniosek, by szkole podstawowej nadać imię Włodzimierza. Wolskiego, który miał się urodzić w Serocku w 1824 r. (naprawdę w Pułtuskach), nadać także jego imię ulicy, a nowemu osiedlu nazwę 1000-lecia. Sfinalizowano to na uroczystej sesji Miejskiej Rady Narodowej w 1963 r, której przewodniczył Eugeniusz Grzybowski. Było na niej obecnych 150 osób.

Referat archeologiczny wygłosił prof. Zdzisław Rajewski. Referat historyczny przedstawił natomiast dyrektor powiatowego archiwum w Modlinie mgr Karol Mysłowski. Rada podjęła m.in. uchwały: o zmianie nazwy ulicy Szkolnej na Włodzimierza Wolskiego oraz nadaniu osiedlu przy ul. Pułtuskiej nazwy Osiedle 1000-lecia, gdzie później swoje ulice otrzymali: Bolesław Chrobry, Władysław Łokietek i Kazimierz Wielki.

Ważnym elementem wydarzeń milenijnych było powstanie Towarzystwa Przyjaciół Miasta Serocka, które zawiązało się na posiedzeniu Komisji Kultury i Oświaty 27.11.1964. Jego główną inicjatorką była wspomniana już Helena Zakrzewska, która była przewodniczącą Komitetu Miejskiego Frontu Jedności Narodu. Pierwszym prezesem został Stanisław Jakubczak, kierownik szkoły i równocześnie przewodniczący Komisji Kultury i Oświaty.

Skarbnikiem została Anna Niegowska pielęgniarka; sekretarzem Jerzy Osiecki nauczyciel, a członkami Zarządu: Zdzisław Zadrozny prezes Gminnej Spółdzielni, Helena Zakrzewska nauczycielka, Władysław Stefańczyk były naczelnik poczty i Leokadia Kapuścińska lekarz stomatolog.

Sławomir Jakubczak

Nauczyciele szkoły w Serocku 1970 r., druga z lewej Helena Zakrzewska

Zespół szkół noszących imię Włodzimierza Wolskiego, przy ul. Wolskiego